

Nr 155.

Av herr **Lindhagen**, *angående införande i akten om nationernas förbund av en bestämmelse, betonande betydelsen för fredsarbetet av personlighetens kultivering.*

Under återopande av motiven, framförda i motionen nr 146, och speciellt motiveringen å sid. 29—37 hemställes,

att riksdagen, såsom representant för det svenska folkets behov och önsknings, måtte samtycka till och begära, att regeringen överväger och, med stöd av sitt folks opinion, verkar för, att akten om nationernas förbund den 28 juni 1919 fullkomnas med ett uttalande på lämpligt ställe i densamma, att förbundet väl inser och i sina olika bemödanden ej vill förglömma, att *människornas karaktärsdaning och deras personligheters inre utveckling till självansvar (personlighetens kultivering)* dock är den yttersta betingelsen för att stridigheter skola kunna i godo biläggas och att varaktigt fredstillstånd bliva en levande verklighet.

Om remiss till konstitutionsutskottet anhålles.

Stockholm den 21 januari 1924.

Carl Lindhagen.

*BII. (Ur Sol och Jord.)***Europa och Nordamerikas förenta stater.**

Två episoder, belysande parlamentarismens skuggsidor. av *Carl Lindhagen*.

En av tidens sjukdomar är parlamentsledan. Därmed syftas icke på någon leda hos ledarne i parlamenten. Det är bland folken, som skulle genom parlamenten förhjälpas till något bättre, som åtskillig misströstan uppstått, om detta någonsin skall lyckas.

Därmed är icke sagt, att parlamenten böra avskaffas, åtminstone ej så länge något bättre ej uppfunnits. Men en allvarlig fråga i tiden är att bota parlamentarismen från dess många krämpor, så att den kan utträta något avsevärt av vad man hoppats av densamma.

En belysning av parlamentarismens nuvarande hälsotillstånd må här lämnas. Ehuru jag själv är medspelande och således partisk, tillåter jag mig dock giva ett uttryck för mitt bekymmer i detta snart försvinnande blad, det enda lilla skrymsle, där jag såsom redaktör är konung åtminstone för en dag.

Vid de flesta fredskonferenser av det ena eller andra slaget behandlas nu frågan om Europas eller, såsom man någon gång uttrycker sig, världens ekonomiska återuppbyggande. Detta är ganska begripligt och berättigat. Den gamla världen, som framkallat klasskampen och världskriget, var, åtminstone innan detta krigs utbrott, dock bättre än det nuvarande tillståndet. Mången spörjer sig likväl, om icke målet nu bör sättas vida högre. Ett sådant anspråk avvisas icke blott av parlament och regeringar utan även av officiella, halvofficiella och privata fredskongresser. Än mera anmärkningsvärt är emellertid den obenägenhet, som även i dessa senare sammankomster ådagalägges till och med för att på allvar inlåta sig ens på de medel, som uppenbarligen skulle verksamt bidra till att återställa åtminstone den gamla ordningen. Man slår sig till ro allt för mycket, synes mig, med folkens förbund i dess nuvarande skick i förhoppning, att det med försynens hjälp någon gång skall kunna förbättras.

En verksam utväg bör enligt sakens natur vara Nordamerikas förenta staters deltagande i återuppbyggandet. Man måste förvåna sig över, att denna mäktiga stat väl deltagit i kriget men sedan drager sig bort från fredsverket. Wilsons misslyckande kan väl ej vara någon rimlig orsak därtill. Tvärtom borde Förenta staterna vid sådant förhållande söka genom uthålliga bemödanden till slut gjuta något av de fjorton punkternas idéinne håll in i mänsklighetens tillvaro. Vore denna makts statsmän vittseende, skulle de kanske upptäcka, att endast ett sådant bemödande kan skänka jämväl deras land en fastare grund att bygga sitt eget hus på.

Svenska riksdagen år 1923.

I förenämnda förmodan begärde undertecknad år 1923 inom svenska riksdagens första kammare tillstånd att få till utrikesministern framställa följande interpellation:

1) Ämnar regeringen rikta någon uppmärksamhet åt den enligt många mening för världsfreden och tillkomsten av ett verkligt folkförbund äventyrliga omständigheten, att Nordamerikas mäktiga förenta stater, som medverkat i kriget och undertecknat fredstraktaten i uttryckligt syfte att verka för folkfreden, sedan draga sig tillbaka och överlämna åt det sönderrivna Europa att ensamt mäka en uppgift, som uppenbarligen är för denna världsdels officiella målsmän oöverkomlig;

2) Kan det emotses, att regeringen vill tillägna sig någon benägenhet att åstadkomma ett initiativ från Sverige eller helst från flera neutrala stater, möjligen ock från det nuvarande folkförbundet, till en vänskaplig vädjan till Nordamerikas förenta stater att oförbehållsamt verka åtminstone för presidenten Wilsons ursprungliga program samt att inträda i det nuvarande folkförbundet i syfte att medverka till dess omvandling till ett alla nationer omfattande fredsförbund, som söker sin grundval i gudomliga lagar och ej vidare förankras i en fredstraktat mellan krigförande?

Denna interpellation begärdes på bordet av herr Hederstierna, sedermera utrikesminister, och herr Wohlin, numera handelsminister, och även ett par andra rop hördes. Wohlin var till och med så ivrig, att han rusade fram ett stycke från sin bänk och talade från olaglig plats, då han begärde bordläggningen.

När en interpellation ej omedelbart beviljas, betyder detta, att man får bereda sig på votering och eventuellt avslag. Då frågan nästa dag skulle avgöras, begärdes också omröstning. Interpellationen avlogs därvid med 36 röster mot 35. Så viktigt ansågs det vara, att riksdagen icke fick tillfälle intressera sig för Europas och således också vårt öde.

Man får icke tappa taget. Interpellanten kom igen med samma sak i en motion, däri hemställdes om en uppfordran till regeringen att verka i det syfte, som angivits i interpellationen.

Även detta initiativ väckte ond blod eller betänksamhet, hur man vill kalla det. Det meddelades mig under hand, att herr Clason, numera eklestiasitikminister, ruvade på en radikalkur. En gång då jag i första kammaren väckte en serie utrikespolitiska motioner, sade han mig uppriktigt, att större delen av dem borde helst omedelbart avslås.

Nu innehåller grundlagen verkligen medgivande, att en motion, som tillhör tillfälligt utskott, kan avslås utan att remitteras till utskottet. Detta medgivande har icke brukat tillämpas i vårt statskick. I lageditionerna anges, att praxis är, att lagbudet icke tillämpas. Men nu skulle det ske. Jag hade därför laddat mig och var beredd att avlossa en breddside mot det befarade tilltaget. Men hur det var, avhördes ej något, då den begärda bordlagda motionen skulle remitteras. Talmannen kastade en forskande blick åt det håll, därifrån yrkandet väntades komma. Men vederbörande satt nedhukad över sin pulpet och sade ingenting. Det finnes verkligen gränser för allt.

Det återstod således ingen annan utväg än att avslå motionen i laga ordning. Detta försiggick på sedvanligt sätt. Kammarens första tillfälliga utskott under dess ordförande härads hövding Borells ledning avgav sitt avstyrkande. Detta lydde denna gång sålunda:

»I likhet med motionären finner utskottet det uppenbart, att en av anledningarna till att Nationernas förbund icke i den utsträckning man hoppats kunnat verka för världsfred och internationellt samförstånd är

att söka däri, att icke alla kulturnationer blivit medlemmar av förbundet, och att särskilt Nordamerikas förenta stater icke inträtt däri. Det synes dock icke behöfligt, att riksdagen fäster regeringens uppmärksamhet på nyssnämnda förhållande, då regeringen även utan någon riksdagens skrivelse i den utsträckning och på det sätt den finner lämpligt lärer vidtaga de åtgärder, som på regeringen kunna ankomma för att verka för fred och försoning mellan folken.»

Utskottets utlåtande innebar således en underkastelse under regeringen, ett underkännande av riksdagens betydelse. Utlåtandet var också som vanligt enhälligt. Höger, liberaler och socialdemokrater hade funnit varandra. Jag har alltid beundrat Borell, representanten för den yttersta konservatismen, som på grund av sin personliga älskvärdhet, sin universitetsbildning, sitt juridiska omdöme och sitt gentlemannauppträdande alltid förmått att linda liberalernas och socialdemokraternas berömda livsåskådningar omkring sina fingrar. Intet skärande missljud. Icke en nyans ens i motiveringarna. Således vid detta tillfälle som eljest, intet skattande åt den berömda parlamentariska kontrollen på utrikespolitiken.

Sista akten slutade med den lilla voteringen, som tillkom av honnör för ämnet och för rösternas räknande. Förr i världen stodo representanter upp här och var i bänkarna och stödde en mening, som uppenbart var riktig eller åtminstone beaktansvärd. Nu äro vi trötta. Det är för många frågor att sätta sig in i. Vi handla på kommando eller efter auktoriteter och låta slumpen ombestyrta fortsättningen. Utskottets hemställan bifölls med 83 röster emot 16.

Detta var således slutet på ett litet försök att väcka något svenskt intresse för en viktig sak. Från en medlem i ett par utländska legationer erhöll interpellanten försäkran om ämnets synnerliga betydelse och uttalande av en förhoppning, att interpellationen skulle leda till något initiativ från svensk sida. Från en medlem i en utländsk legation berättades mig, vilket jag lika litet som någon annan utomstående vetat, att samma tanke, som låg till grund för interpellationen, framförts konversationsvis inom utrikesnämnden av en och annan ledamot och stannat inom dess slutna dörrar. Mången vanlig medborgare förundrar sig över parlamentarismens sjuka blod och svaga pulsar.

Det kan ju ha sitt intresse vad Nordamerikas egen president Harding yttrade i ett tal till sina landsmän i detta ämne:

»Det skulle glädja mig, om Amerika var mera allvarligt och helgjutet i sin religiösa hängivenhet. Vi voro mera religiösa för hundra år sedan, ja, blott för femtio år sedan än vi äro nu. Vi äro komna för långt bort från det andliga och äro för mycket upptagna av det materiella.

Världskriget lyfte oss ut från spåret. Vi funno oss själva invigda till republikens försvar. Vi kämpade för civilisationens ideal och vi här i Amerika lyftes till ett högre plan. Men då kriget var slut, begynte vi att driva tillbaka, i det att vi blott tänkte på våra själviska intressen. Jag säger eder, mina landsmän, att vi aldrig kunna bliva en ideell republik, om vi ej hava stora ideal att efterfölja och känna något till det andliga såväl som det materiella livet.

Det är en av orsakerna, varför jag har varit så ivrig de sista veckorna i mitt försök att förmå vårt land till att vara *litet mera hjälpsamt i internationellt hänseende*, så att vi kunde bliva beredda att vara med och lyfta

världen och hjälpa till att förebygga konflikter bland nationerna i framtiden.

När vi ha detta ideal att jaga efter så skola vi bliva ett bättre folk än vi äro, då vi blott äro upptagna av att gräva, gräva, gräva efter dollarn. Det finnes något annat i livet att tänka på, mina landsmän. Jag underskattar icke värdet av det materiella goda. Jag skulle önska, att materiellt välstånd kan bliva var mans och kvinnas lott, men jag väljer icke materiellt välstånd allenast.

En av världens vanskligheter i dag är, att den är uppriven av misstanke och hat. Europa är i ett tillstånd av febril oro och erfar följderna av det gift, som är avlat av tidigare tiders lidelser och missundsamhet, så att det ena folket icke har någon tillit till det andra. Vore det icke bättre, om vi på ett eller annat sätt kunde bibringa dessa nationer den anda, som Kristus gav för människornas frälsning, samt anstränga oss för att sprida broderskap och ny tillit bland folken, så att de kunde leva i det broderskap, som tjänar till att närmare sammanknyta mänskligheten. Jag skulle tycka om mera broderskap bland oss här i de Förenade staterna, jag skulle tycka om mera broderskap mellan världens nationer.»

När de Förenta staternas egen president räcker ut en sådan hand mot Europa, skulle det då ej löna sig och vara klokt att klappa på dörren till en så mäktig bundsförvant?

Detta intresserar emellertid icke parlamentarismen i Sverige och det visade sig sedan icke heller aktivt intressera den stora interparlamentariska unionen såsom nedan skildras.

Interparlamentariska unionen år 1923.

Även interparlamentariska unionens konferens år 1923 i Köpenhamn sysselsatte sig liksom dess konferens året förut i Wien med det till synes hopplösa återuppbyggandet. Nu hade emellertid situationen ytterligare förvärrats genom Ruhrepisoden och det tyska skadeståndets alltmer olösta problem. Unionens råd, som ensam bestämmer vad som skall få förekomma på dagordningarna, ansåg, att konferensens uttalanden om det ekonomiska återuppbyggandet även borde konkretiseras med en erinran om lösningar av de ytterligare tillstötta svårigheterna.

Rådets europeiska medlemmar önskade för ändamålet i sitt stilla sinne ett samarbete även med Nordamerikas förenta stater. Men då de amerikanska medlemmarna i rådet icke ville veta av någon samverkan åtminstone för närvarande, ansågs enligt parlamentarisk praxis en formel böra utfinnas, som dolde denna fundamentala skillnad i uppfattning och i stället gav ett sken av samstämmighet.

Detta problem löstes på det sättet, att enligt rådets förslag ett uttalande skulle göras, att någon internationell kommission borde få syssla med denna angelägenhet utan att något uttalande gjordes om vilka stater, som skulle vara representerade i kommissionen. På detta sätt blev rådet enhälligt i sin hemställan till konferensen. Så framställdes åtminstone sammanhanget enskilt från vederbörande till dem, som voro intresserade att få veta något om detsamma.

Det av rådet i två avdelningar uppgjorda förslaget till resolution i frågan om återuppbyggandet erhöll på detta sätt ett tillägg i en tredje avdelning, som sedermera allmänt ansågs vara den viktigaste. Detta förslag, som under punkt 3 ville bland annat anförtro lösningen åt *»en opartisk*

och internationell auktoritet», utbyttes sedan av rådet med följande till innehållet väsentligen lika uttalande:

»Konferensen fastslår, att för många europeiska stater varje åtgärd för ekonomiskt och finansiellt återuppbyggande måste bli verkningslös, så länge både reparationernas allvarliga problem och den därmed nära förbundna frågan om de interallierade finansiella skulderna icke funnit en motsvarande lösning.

Trogen den interparlamentariska unionens grundsats fordrar konferensen av regeringarna ett påskyndande av reparationsproblemets lösning för åstadkommande av allmänt lugn, snabb förbättring av finanserna samt återupprättande av det ekonomiska och sociala livet i arbetet och produktionen.

Konferensen betonar angelägenheten av att samarbetets återupptagande anknytes till *opartiska och internationella instanser*, som få i uppdrag att studera problemet och däröver avgiva berättelse i syfte att åstadkomma en snabb och slutlig lösning och uppfordrar enträget grupperna att utan dröjsmål göra framställningar hos sina regeringar för att uppnå förenämnda besluts omedelbara genomförande.

Detta beslut skall genom byrån överlämnas till alla regeringar och folkförbundet och likaledes skall ett upprop riktas till den allmänna meningen i alla länder om understöd för gruppernas åtgöranden.»

Det blev nu debatt i konferensen om detta orakelspråk, som ju icke gav på hand någonting samt dolde det, som borde komma fram.

Detta ådagalades bäst därav, att de två amerikanska deltagarna i debatten så gott som uteslutande uppehölle sig med att söka visa, varför Nordamerika ej vore villigt att inträda i folkens förbund och över huvud deltaga i att bringa någon ordning uti den europeiska villervallan.

Från europeisk sida framkom väl en och annan antydning om önskvärdheten av Nordamerikas medverkan. Men man nöjde sig att helt instämma i resolutionen, d. v. s. att gömma huvudet i busken, såvitt jag förstod. Det förvånade mig, att talemannen för den tyska fraktionen också uttalade sin tillfredsställelse och anslutning till resolutionen, som dock ej gav Tyskland någonting mer än ett dunkelt tal. Den parlamentariska strävan att vinna enstämmighet, att förena eld och vatten utan att låta dem bryta sig med varandra låg dock överväldigande över sinnena. Endast talemannen för den franska gruppen lyckades vinna allmän anslutning till en förändring i resolutionen. Detta säkerligen därför, att förändringen gjorde resolutionen i en detalj ännu mera svävande och ogripbar.

Under sådana förhållanden ansåg jag det vara nödvändigt, att åtminstone någon röst höjdes för ett uttalande om vad saken verkligen gällde. Jag hade ju i första kammaren år 1923 väckt interpellation och motion om nödvändigheten av en klar uppfordran till Förenta staterna från samtliga till folkförbundet anslutna stater att deltaga i fredsverket. Även på möten, som anordnats av svenska pacifister, hade i antagna resolutioner en liknande uppfordran förekommit. En fullföljd av dessa strävanden syntes mig vara ett ord i rättan tid och på rätt plats. Fram emot debattens slut tillät jag mig därför att hålla följande anförande:

»I den parlamentariska politiken och även vid denna konferens betonas ofta, att vi måste vara »praktiska». Därför hava vi en stor fruktan för sanningen. Och dock lär mänsklighetens historia, att den enda praktiska principen är sanningen. Den högsta lagboken för de europeiska och ame-

rikanska folken och alltså även för deras parlamentsmedlemmar säger uttryckligen, att sanningen ensam kan göra oss fria. Alltså en mycket praktisk princip.

I förrgår hava vi i militärfrågan, såsom mig synes skarpare än i Wien, betonat, att den enda praktiska lösningen, människornas avväpning, tillvidare icke är någon »praktisk» politik. Vi skola ännu under någon tid behålla militarismen och rustningarna böra allenast minska efter allmän överenskommelse — en lösning, som väl är nästan likaså oöverkomlig som problemet om cirkelns kvadratur. I den nu föreliggande resolutionen nöja vi oss med återuppbyggandet av den gamla värld, som skapat klasskampen och världskriget.

Jag har begärt ordet för en erinran till resolutionens punkt 3. Enligt detta utkast skall lösningen av reparationsproblemen och vad därmed sammanhänger ske av en opartisk och internationell auktoritet. Vad ligger då under denna tämligen hemlighetsfulla förklaring.

Sanningen är, att även för de omnämnda uppgifterna måste folkförbundet omgestaltas. Bland annat är det oundvikligt, att också Nordamerika, Tyskland och Ryssland bliva medlemmar. Viktigast är för ögonblicket Förenta staternas deltagande. Om de från början hade tillhört folkförbundet, skulle sannolikt de största svårigheterna, under vilka vi nu lida, hava undvikits. Det är trots allt, vad vi här hört, tämligen svårt att förstå, varför de Förenade staterna gått med i kriget, men sedan vägrat delta i fredsverket, det viktigaste av allt. En utbredd mening, åtminstone i Europas neutrala stater, är, att hela mänsklighetens gemensamma intresse över allt kräves för att framkalla en god vilja för freden. Förenade staterna äro dock icke blott dollarns land utan ock ett land, i vilket, som vi alla veta, stora kulturella strävanden göra sig gällande. Vi kunna icke vänta. Skyndsamhet är av nöden. Eljest kan det inträffa, att medan gräset växer dör kon.

Jag föreslår följande tillägg till resolutionen såsom en punkt 4:

Konferensen uppfordrar till sist vänligen Nordamerikas förenta stater att inträda i folkförbundet för att stödja och förbättra detsamma och även i övrigt i möjligaste mån aktivt delta i fredsverket, icke minst beträffande problemet om reparationerna.»

För att icke förslaget skulle komma som någon överraskning, så visade jag det på förhand för rådets ordförande, Adelswärd, och dess generalsekreterare, Lange. Det var då avfattat allenast såsom ett tillägg till punkt 3 i rådets officiella förslag och angav, att bland de av rådet förordade icke detaljerade åtgärder för vinnande av ett fredstillstånd även borde särskilt betonas det av mig nu framförda önskemålet.

Både ordföranden och generalsekreteraren sade sig vara högeligen ense för sin personliga del till förslaget. Någon av dem förklarade till och med, att amerikanarnas givna motstånd icke borde förhindra kongressen att fatta ett beslut i överensstämmelse med förslaget. Generalsekreteraren förordade emellertid, att förslaget upptogs mera fristående såsom en fjärde punkt i den framlagda resolutionen. Detta förslag tillmötesgick jag, ehuru min ursprungliga tanke, särskilt med hänsyn till vad som sedan inträffade, nog var även den formellt riktigaste.

Nu trodde jag, att förslaget skulle gå glatt igenom, och i denna förhoppning hölls mitt förenämnda lilla anförande.

Ingenting är dock vanskeligare än mänskliga förhoppningar. Amerika-

uarna, som genom översättning av tilläggsförslaget fått del av detsamma genom generalsekreterarens försorg på förhand, uttalade sig redan då bestämt emot ett sådant tillägg. Efter anförandet begärde de ordet och funno då på att göra den invändningen, att förslaget såsom rörande en ny fråga och ej i laga ordning efter rådets hörande uppfört å dagordningen icke måtte upptagas till prövning. Detta utvecklade de vidare med den största bestämdhet.

Nu vände sig bladet plötsligt liksom genom ett trolleri. För min del ansåg jag det helt naturligt, att gent emot amerikanarnas uppträdande i diskussionen och med hänsyn till diskussionens allmänna syftemål en opposition däremot gav sig uttryck från de andra staternas sida. Frågan blev ju aldrig aktuell på annat sätt.

Sedan de amerikanska talarna haft ordet och det föreslagna resolutions-tillägget av generalsekreteraren återgivits på de tre vid konferensen privilegierade språken, uppläste han med stor högtidlighet en punkt ur unionens stadgar, som talade om vad som fordrades för att ett förslag skulle få förekomma till behandling. Han frågade därefter, om jag efter detta verkligen vidhöll mitt förslag. Härpå svarades av förslagsställaren med icke ovanlig vanvördnad för auktoriteter: »Självfallet». Rådets ordförande uppfordrade mig enträget enskilt att återkalla förslaget, om vilket han nu sade, att jag säkerligen komme att bli ensam.

Förslagsställaren replikerade härefter, att förslaget endast rörde sig om just den sak, som av rådet hänskjutits till konferensens övervägande. Det var endast ett särskilt betonande av en åtgärd, som borde kunna bidraga verksamt till det omdebatterade målet. En liknande formell invändning mot mitt förslag föregående år i Wien om ett annat komplement till en resolution om världens ekonomiska återuppbyggande hade av dåvarande ordföranden efter åtskillig betänksamhet i början och generalsekreterarens även då framförda återgivande av den upplästa punkten i statuterna dock till sist avvisats. Amerikanska delegerade hade själva under sina anföranden sysslat med frågan om Amerikas deltagande i fredswerket och således ansett det stå på dagordningen. Ett förslag till uttalande i motsatt riktning hörde således lika mycket till densamma. Förslaget gick för övrigt endast ut därpå, att »den opartiska och internationella instansen» borde vara folkförbundet, förstärkt med Nordamerika.

Församlingen var intresserad av intermezzot och nu blev det votering. Utgången var given, då man märkte, var höga vederbörandes sympatier lågo, och ingen enda understött motionärens förslag. I första omröstningen erhöll emellertid förslaget sex röster, vilket synbarligen väckte en viss överraskning på tribunen, där man förutspått, att förslagsställaren skulle bli ensam. Vid den slutliga voteringen visade sig emellertid stor övertukt för att förslaget icke skulle få upptagas till prövning. Många underlät som vanligt att deltaga i omröstningen.

Såsom rekonvalescent efter en sjukdom och av läkaren varnad för deltagande i dylika tillställningar begav jag mig omedelbart härefter till min kuranstalt i närheten av Köpenhamn för att i reglementerad ordning gå till sängs. Strax därförinnan hade emellertid även en annan svensk delegerad förhållit mig, att förslaget icke borde väckts såsom ej i laga ordning framfört. Dagen efter läste jag i en tidning, att vid debattens avslutande efter mitt avlägsnande generalsekreteraren på framställning från någon vederbörande tillkännagivit för konferensen, att svenska grup-

pen icke understött förslaget utan att detta fick stå för förslagsställarens egen räkning. Något sammanträde därom hade ju ej heller hållits.

Vilket ståtligt inlägg från den svenska gruppens för mig okände föreläsare var icke detta. Världen står i brand. Det kräves snabb handling och uttalande från den allmänna opinionen utan omsvep av det, varav hjärtat är fullt.

I sådana situationer faller parlamentarismen i alla fall i armarna på första form, som pochar på att få förkväva det kämpande innehållet och, i detta fall såvitt jag förstår, utan någon som helst tvingande nödvändighet.

Det stackars livet får strida mot författningarna och deras uttolkare. Här ligger, såsom vi alla veta, en av parlamentarismens farligaste åldersskrämpor.

Förteckning över innehållet i motionerna nr:ris 146—155 (I:a kammaren 1924) angående vissa ändringar i akten om nationernas förbund.

	Sid.
Fredsfrågan och svenskarna	1
Stämningar vid Sveriges anslutning till förbundet	1
Förbundets omvandling.....	3
<i>Medverkan av en folkmening:</i>	
Rådet och delegeradeförsamlingen	3
En självständig folkmenings betydelse	4
Folkmeningens försummande	5
Ett folkprogram för nationernas förbund.....	7
Yrkande (nr 146).....	37
Allmänna val till delegeradeförsamlingen	7
Yrkande (nr 147)	8 och 38
<i>Universell anslutning:</i>	
Nordamerikas förenta stater.....	8
Tyskland.....	9
Ryssland.....	9
De allmänna villkoren för anslutning	11
Yrkande (nr 148).....	11 och 39
<i>Exekutiva maktmedel ("sanktioner"):</i>	
Artikel 10 i akten	12
Förslaget om garantitraktat	12
Artikel 16 i akten	13
Stämningar och intressen	13
Det stora misstaget.....	14
Yrkande (nr 149).....	15 och 40
<i>Internationell rättsordning (Formerna):</i>	
Domstol.....	15
Obligatorisk skilljedom	16
Yrkande (nr 150).....	16 och 41
Nationernas självbestämningsrätt och nationella minoriteters beskydd	16
Yrkande (nr 151).....	18 och 42
Rasernas likställighet (Asien och Afrikas kulturfolk)	18
Yrkande (nr 152).....	18 och 43
Människornas avvapning (Avrustningen).....	19
Yrkande (nr 153).....	20 och 44
Den civila rättens universalitet	20
Yrkande (nr 154).....	20 och 45
<i>Världsspråket (Bryggan mellan formerna och innehållet i en världsordning):</i>	
Ett världsspråks betydelse	21
Svenska initiativ	23
Folkförbundets behandling av ämnet	24
Reflexioner därtill	27
Yrkande (jmf. motion nr 200 och not å sid. 29)	29

	Sid.
<i>Självansvar, d. v. s. realdemokrati (Innehållet):</i>	
Sanningskravet.....	29
Formerna och innehållet.	
"Religionsfrihet" och "yttrandefrihet"	
Pressen.	
Den sociala frågan	32
Internationella arbetsbyrån.	
Undervisningsproblemet.	
Personlighetens kultivering	35
Yrkande (nr 155)	37 och 46
<i>Bilaga: Två episoder, belysande ämnet</i>	47